

STUDIUM PRZYPADKU - OSZUSTWA PRZY ZAMÓWIENIACH REALIZOWANYCH POD PRESJĄ CZASU (COVID-19)

Oszuści stosują różne metody, by wykorzystać instytucje pilnie poszukujące trudno dostępnych towarów i usług, w tym podszywają się pod istniejących dostawców lub tworzą nowych fałszywych dostawców.

1

Przygotowania przeprowadzane przez oszustów

Oszuści rozpoznają nabywcę i zdobywają kluczowe dane kontaktowe zarówno nabywcy, jak i renomowanego dostawcy, którego będą udawać lub na podstawie jego danych stworzą fałszywego nowego dostawcę.

Najlepsza praktyka

- Systematyczne szkolenia w zakresie cyberbezpieczeństwa dla wszystkich pracowników – nawet pozornie nieistotne informacje mogą ułatwić oszustwo

2

Pierwszy kontakt i oferta

Podszywając się pod renomowanego dostawcę lub udając nowego dostawcę, oszuści nawiązują kontakt z kluczowymi nabywcami (telefonicznie/pocztą elektroniczną) i obiecują nadzwyczaj dużą dostawę trudno dostępnych towarów, jeżeli tylko kupujący będzie działał szybko.

Najlepsza praktyka

- Uważaj na mailowe naciąganie (spoofing) i sprawdzaj maile pod tym kątem
- Uważaj na oferty, które wyglądają na „zbyt dobre, by były prawdziwe”, czyli ilość lub cenę, która wydaje się nierealna w aktualnych warunkach rynkowych
- Zachowaj większą czujność, gdy działasz pod presją czasu
- Zachowaj większą czujność, jeżeli dostawca niezbyt dobrze zna swoje produkty
- Nie uznawaj niesprawdzalnych referencji

3

Przechwycenie zamówienia

Oszuści mogą sklonować stronę internetową dostawcy lub stworzyć fałszywą stronę, by zyskać dodatkową wiarygodność.

Oszuści wysyłają mail potwierdzający link do fałszywej strony. Kupujący składa „zamówienie”, bezpośrednio na stronie internetowej lub na podstawie przekazanych fałszywych danych kontaktowych (adres mailowy, numer faksu lub telefonu).

Najlepsza praktyka

- Weryfikuj wszystkie niedawno zarejestrowane firmy bez możliwości do sprawdzenia historii biznesowej oraz firmy, w przypadku których deklarowana działalność nie zgadza się z zamawianymi towarami
- Uważaj na wszelkie maile z linkami URL

4

Potwierdzenie i żądanie zapłaty

Oszust potwierdza „zamówienie” i informuje, że ze względu na jego wielkość i przedmiot:

- realizacja nastąpi w całości poprzez zupełnie innego zewnętrznego pośrednika oraz
- „zamówienie” wymaga wpłacenia dużej zaliczki przed sprawdzeniem towarów.

Najlepsza praktyka

- Przeprowadzaj pełną analizę (due diligence) wszystkich nowych kontrahentów handlowych
- Traktuj podejrzliwie wszelkie kontrakty zawierające nietypową terminologię

5

Odkrycie oszustwa

Nabywca płaci zaliczkę na rachunek oszustów, podejmuje próbę sprawdzenia towarów i nie znajduje żadnych.

Nabywca zwraca się do renomowanego dostawcy lub sprawdza informacje dotyczące nowego dostawcy i odkrywa, że padł ofiarą oszustwa.

Najlepsza praktyka

- Uważaj na nowe rachunki bankowe dotychczasowych kontrahentów – a zwłaszcza w przypadku płatności na duże kwoty
- Zachowaj czujność w razie niespodziewanych próśb o zmianę rachunku beneficjenta

6

Szybka reakcja

Nabywca niezwłocznie kontaktuje się z bankiem i organami ścigania i zgłasza oszustwo.

Chociaż oszust błyskawicznie przelał środki do odległej jurysdykcji, banki próbują je zamrozić lub odzyskać.

Najlepsza praktyka

- Niezwłocznie włącz do działań bank i organy ścigania – szybkie zgłoszenie to większe prawdopodobieństwo odzyskania środków